

De Vulpenbijbel

Alles wat je ooit al wilde weten over de vulpen

Het meest bijzondere schrijfinstrument dat bestaat

Peggy Simons [versie 10.0]

Beste lezer,

Mijn fascinatie voor vulpen gaat jaren terug. Het is lastig uit te leggen aan niet vulpen liefhebbers, maar ik ga het toch proberen. Als ik een mooie vulpen zie is er de drang om te pen te voelen, aan te raken, en te ervaren hoe hij schrijft. Het is een gevoel dat sterker is dan mijn rationele denkvermogen. Als ik schrijf met een vulpen kan ik horen dat het mijn vulpen is. Ik kan blij worden van de vulpenpunt, alsook de geur die de inkt vrijlaat tijdens het schrijven.

Daarnaast wijst onderzoek uit, dat het schrijven met een vulpen het handschrift verbetert, doordat je rustiger en aandachtiger schrijft. Een goed schrijfinstrument verrijkt het handschrift terwijl een slechte pen het handschrift verknoeit. Een vulpen laat zich makkelijker sturen en de inkt komt er lichter uit. Hierdoor kun je langer schrijven en belast je minder je spieren dan met een gewone pen.

Als vulpenliefhebber is het soms lastig te begrijpen dat veel geld aan computers wordt uitgegeven en aan een vulpen vaak niet meer dan een enkele euro's. Vergis je niet, voor mijn dagelijks werk als eigenaresse van [24papershop](#) kan ik niet zonder computer, maar dat betekent niet dat ik de waarde van een goed schrijfinstrument hiervoor opzijzet.

Ik vond op internet een fantastisch gedicht dat mijn gevoel weerspiegelt wat een vulpen voor me betekent. Het gedicht is geschreven door Frans Maathuis, ongetwijfeld een vulpenliefhebber.

Ode aan de Vulpen

*“Verlengstuk van mijn Hand”
verlengstuk van mijn Geest,
gestuurd door mijn stemmingen en gevoelens,
soms zwierige letters, uitbundige krullen,
dan weer bitse strepen, felle halen.
Dan die momenten dat hij plotseling doodvalt,
als een signaal: Mens, onthaast je!
Hij zet mij aan om na te denken over vorm en nuancering.
Hij deelt mijn emoties en
weet zich op waarde geschat.
Kortom: een metgezel, een vriend,
en wel een heel getrouwe, een heel dierbare.*

In dit e-book leg ik o.a. de geschiedenis, de complete werking en het onderhoud van een vulpen uit. Ik hoop dat je net zoveel passie voor de vulpen ontwikkelt als ik. Ik wens je in ieder geval veel leesplezier en hoor graag wat je ervan vindt en/of je nog tips hebt.

Keep on writing ☺

Liefs, Peggy

P.S. Ik heb ook andere e-books geschreven waaronder [15 redenen waarom schrijven zo belangrijk](#) voor je is, [Dagboek Schrijven](#) en [Alles wat je wilt weten over Bullet Journaling](#).

Inhoud

1	Het ontstaan van het schrift	5
2	De geschiedenis van de vulpen	8
3	De werking van de vulpen	12
4	Gids voor de keuze van een vulpen	21
5	Waarom moet ik met een vulpen schrijven?	28
6	Onderhoud van je vulpen	33
7	Tips om je handschrift te verbeteren	39
8	Het verzamelen van vulpenpenen	43
9	Persoonlijk slotwoord	46

1

Het ontstaan van het schrift

Om alles te ontdekken van de vulpen is het goed om stil te staan bij het begin, waar iets vandaan komt. Zo is dat ook met het schrift, oftewel het geschreven woord.

Het eerste bekende schrift is gevonden in Zuid-Mesopotamië en dateert van ongeveer 3.000 jaar voor Christus. Het schrift bestond enkel uit afbeeldingen die woorden weerspiegelden. Als we dat als definitie van het geschreven woord hanteren, dan kunnen we nog verder terug in de tijd. In de grotten van Frankrijk zijn namelijk symbolen, zoals de omtrek van handen en stippen, ontdekt die door holbewoners zijn gemaakt, meer dan 20.000 jaar geleden. We hebben geen idee wat de tekenaar er mee bedoelde, maar misschien claimde hij hiermee de grot, of legde hij een richting uit.

Het schrift uit Mesopotamië werd verder ontwikkeld tot een spijkerschrift. Met een stukje riet maakte men wigvormige inkepingen op plakken klei. Hierdoor leek het op een spijker, die de omlijning van een pictogram nabootste. En ieder pictogram stond voor een lettergreep. Een specifieke

combinatie van inkepingen vormden een teken. In de loop der tijd zijn er ongeveer zeshonderd van deze tekens ontwikkeld.

De oorsprong van het schrift is dus redelijk te herleiden, maar over het ontstaan van het alfabet is minder bekend. Een ding is zeker: uiteindelijk werden mensen het gebruik van pictogrammen zat. Ze begonnen klanken aan letters te koppelen. Op deze manier hoefden ze geen honderden pictogrammen te onthouden.

Door de jaren heen raakte het schrift meer ingeburgerd en steeds meer steden gebruikten het schrift om wetten vast te leggen. Dat had natuurlijk wat voeten in aarde, want lang niet iedereen kon het lezen. Dat gold ook voor het vastleggen van contracten.

Toen het Romeinse Rijk opkwam, wilden de Romeinen hun eigen schrift hebben. Zij gebruikten het alfabet van de oude Grieken, brachten hier aanpassingen in aan en dit was het begin van het Romeinse Alfabet. De letters van dit alfabet waren ongeveer hetzelfde als die we nu gebruiken. Over de hele wereld zijn er veel landen, die een alfabet gebruiken dat is gebaseerd op het Alfabet van de Grieken, die het weer op hun beurt hebben overgenomen van de Feniciërs, en dat de Romeinen dus naar hun smaak hebben aangepast. Het huidige Nederlandse alfabet bestaat uit 26 letters, zowel klinkers als medeklinkers.

Nu we meer weten over het ontstaan van het geschreven woord, ga ik in het volgende hoofdstuk verder over de geschiedenis van de vulpen.

2

De geschiedenis van de vulpen

Tijdens opgravingen uit Egyptische graven, circa 4.000 jaar voor Christus, zijn ronde voorwerpen gevonden die lijken op vulpennen. Echter zeker weten doet men het niet. Ook hoe ze functioneerden is niet geheel duidelijk.

Dat geldt wel voor vulpennen van de Romeinen. Zij schreven met vulpennen die waren gemaakt van een stuk bamboe met een scherpe punt dat in inkt kon worden gedoopt. Om te voorkomen dat de inkt eruit liep hadden ze de binnenkant ruw gemaakt, waardoor de inkt door de kanaaltjes werd vastgehouden en daardoor langzamer naar beneden liep. Door druk uit te oefenen op de bamboe werd de inkt naar buiten gedrukt. Dit was overigens lang niet altijd succesvol.

De bekendste voorloper van de huidige vulpen is de ganzenveer. Door de log, het uiteinde van de ganzenveer, uit te snijden werd de dikte van de penpunt gevormd. Het was belangrijk om één van de eerste vijf veren van de vleugel van de gans te nemen, dit waren namelijk de enige bruikbare veren. Daarnaast moest men erop letten of de veer afkomstig was van de linker- of rechtervleugel van de gans. Voor een rechtshandige schrijver had de veer uit de linkervleugel de voorkeur en vice versa.

Het duurde tot de zestiende eeuw voordat de Duitse priester Johannes Mathesius, die leefde van 1504 tot 1565, vond dat het schrijfgerei moest worden verbeterd. Hierover zijn brieven gevonden, waarin hij het heeft over messing schrijfgerei dat men vol met inkt kan meevoeren.

Het bleek echter moeilijk om een betrouwbare vulpen te maken. Dit kwam doordat bepaalde onderdelen die van belang zijn bij een vulpen nog niet werden begrepen, zoals de luchtdruk en de belangrijkheid van inkt. Maar voornamelijk de manier om de inkt op gelijkmatige wijze, dus zonder vlekken, uit de houder bij de penpunt te krijgen.

Pas rond 1850 werd duidelijk hoe ze dit konden oplossen. In die periode bouwde een mechanicus een vulpen uit hoorn en brons met daarop een ganzenveer bevestigd. Deze constructie lijkt veel op de huidige constructie van vulpennen. De schrijver George Gordon Byron, bekend als Lord Byron, gebruikte voor zijn gedichten een vulpenachtig schrijfapparaat. In Engeland wordt dit gezien als de bakermat van de vulpen.

Het is echter onduidelijk welk land nu daadwerkelijk de ontwikkeling van de huidige vulpen zich mag toe eigenen. Was het Nederland of Engeland?

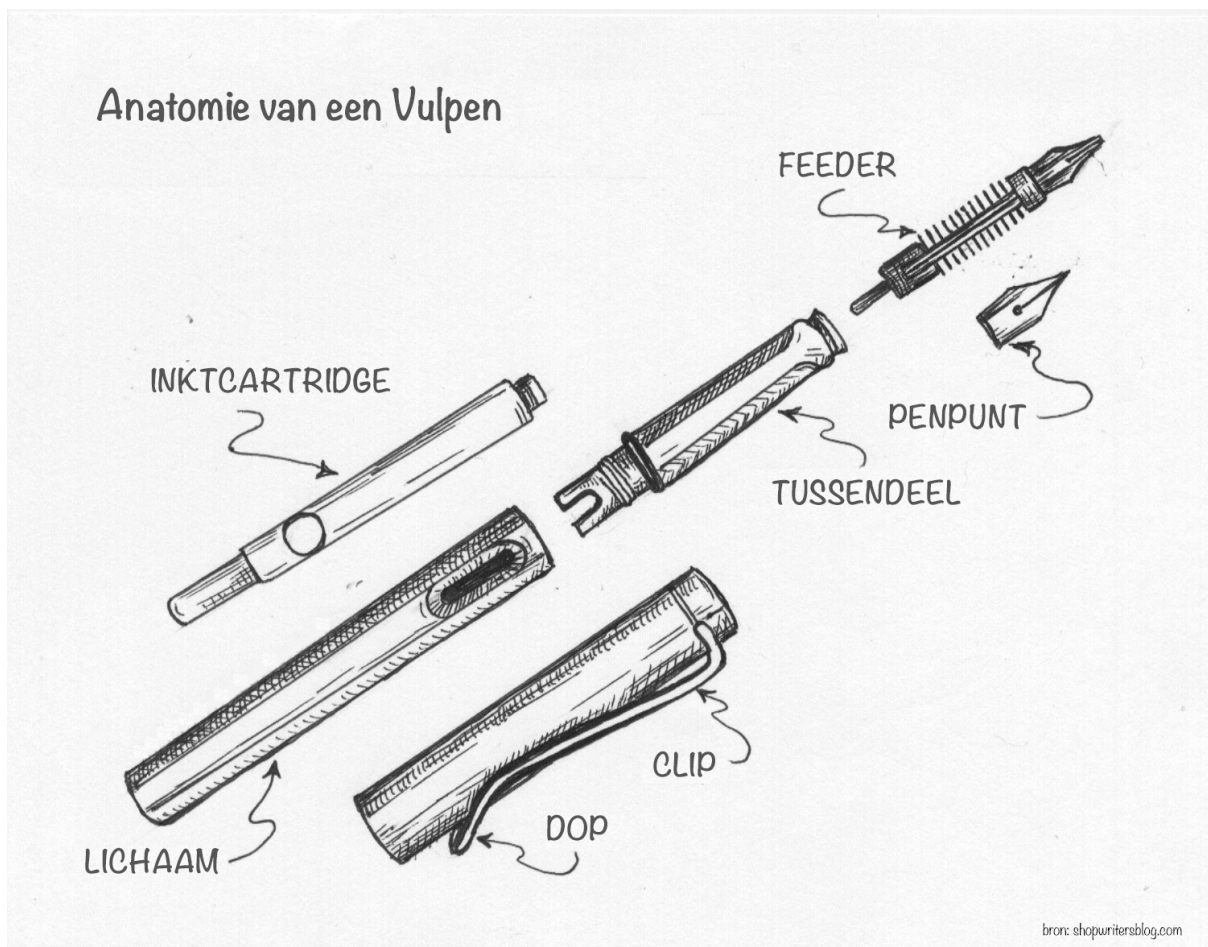

Of was het Amerika waar Lewis Edson Waterman patent op de vulpen had aangevraagd. Het verhaal gaat dat hij uit pure boosheid, toen hij inkt over een kostbaar document morste, de eerste Waterman vulpen ontwikkelde en op de markt bracht. Aanvankelijk was dat geen groot succes. Jaarlijks verkocht hij niet meer dan 100 vulpennen. Maar in het derde jaar veranderde dit doordat hij een advertentiecampagne lanceerde, waar hij overigens flink wat geld voor moest lenen. Vanaf dat moment groeide het bedrijf gestaag en is Waterman op dit moment nog steeds een belangrijke speler op de markt. Sindsdien zijn meer fabrikanten, zoals, LAMY, Noodler's Ink, Kaweco, Mont Blanc, TWSBi, Esterbrook enz. vulpennen gaan produceren.

In de huidige moderne wereld met computers, mobiele telefoons, etc, lijkt schrijven iets uit het verleden maar niets is minder waar. Schrijven met een vulpen is aan een opmars bezig, ook onder jongeren.

3

De werking van de vulpen

Een vulpen heeft relatief weinig onderdelen, en is daardoor een vrij eenvoudig schrijfinstrument. Het verschil tussen vulpennen is niet zo zeer de bouw, maar meer het design en de sierelementen van de vulpen.

Het omhulsel van de vulpen bestaat meestal uit 2 delen: **het lichaam** en **de dop** (soms is er ook een tussendeel). Deze twee onderdelen kunnen op elkaar worden geschroefd of worden geklikt. Deze zorgen dan ook voor een luchtdichte afsluiting. Dit voorkomt dat de inkt uitdroogt, ook als de vulpen niet wordt gebruikt. Er zijn ook vulpennen met een intrekbare penpunt, net zoals bij een balpen met een kliksysteem. De penpunt trekt zich terug in een ruimte, die luchtdicht wordt afgesloten, dit om uitdroging te voorkomen.

De meeste vulpennen werken met een losse dop, die moet zo groot zijn dat de penpunt de rand niet raakt als de dop wordt aangedraaid of erop wordt geklikt, want dat zou de penpunt kunnen beschadigen. De uitzondering hierop is de eerder genoemde intrekbare vulpen, waarbij de penpunt in de pen verdwijnt.

In de vulpen met een losse dop zitten in de dop een aantal ontluchtingsgaatjes tussen de binnenste dop en de buitenste dop. De luchtgaatjes zijn niet verbonden met de buitenlucht. Hierdoor kan er lucht stromen als de pen wordt dichtgedraaid of -geklikt. De kleine gaatjes aan de binnenkant van de vulpendop zorgen ervoor dat er geen vacuüm in de dop ontstaat, en dit voorkomt dus dat de inkt uitdroogt. Je kunt het zelf ook goed zien als je met een scherp licht in de dop schijnt.

De **clip** op de dop is meestal vastgeschroefd aan de binnenkant van de dop, maar staat niet in verbinding met de binnenkant van de dop waar de luchtgaatjes zitten. Dit om te

voorkomen dat er een luchtstroom naar buiten ontstaat. En daardoor de inkt dus kan uitdrogen.

In het lichaam van de vulpen kan een inktpatroon of een converter worden geplaatst. In de meeste vulpenen kunnen twee inktpatronen: één die direct is aangesloten voor gebruik en één reserve patroon. En in de meeste vulpenen kan ook een converter worden geplaatst. Een converter is in feite een leeg inktpatroon met een zuigmechanisme waardoor er inkt in gezogen kan worden.

Het **tussendeel** kan per vulpen verschillen. Bij sommige vulpenen kun je dit deel los maken, bij andere vulpenen is het één geheel. In dit tussendeel zit de **feeder** van de vulpen opgeborgen. De feeder, een plastic buis met drie dunne kanalen die naar beneden lopen, is aangesloten op de **penpunt**. De feeder werkt als een capillair systeem, conform het bloedvatenstelsel in ons lichaam. Meer uitleg over het capillair systeem lees je hieronder.

Hoe werkt het capillair systeem bij de vulpen?

Capillaire werking of capillariteit is een natuurkundig verschijnsel. Het vindt o.a. in het menselijk lichaam plaats in het bloedvatenstelsel, maar is ook belangrijk voor de waterhuishouding bij planten. Diverse producten maken gebruik van dit natuurkundig verschijnsel, zo ook de vulpen.

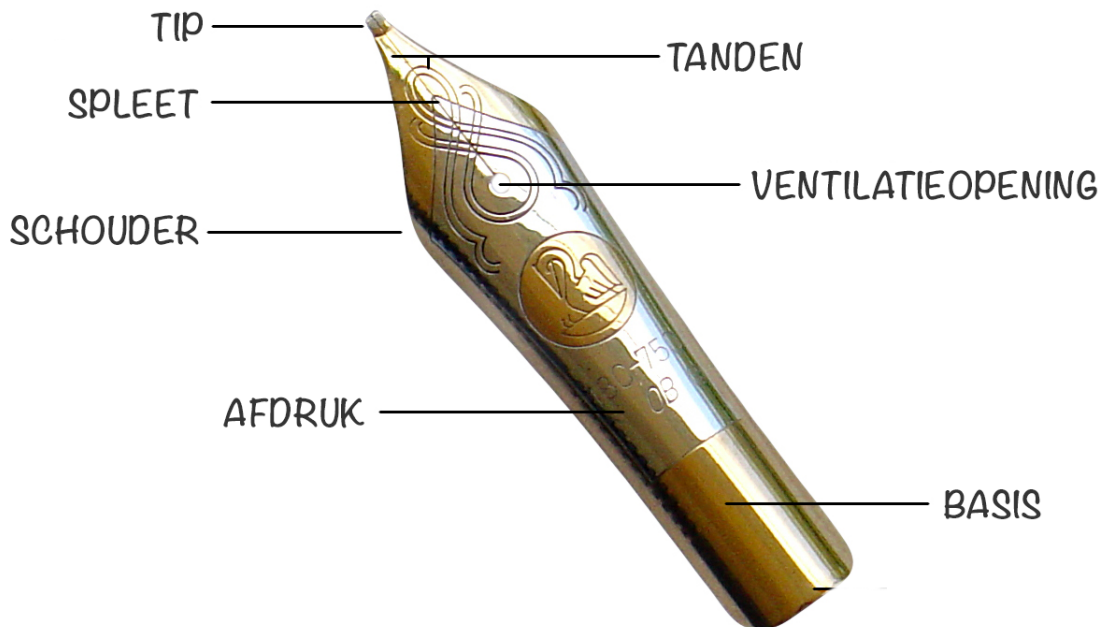
De inkt loopt uit de cartridges of converter in de feeder van de vulpen. De feeder bestaat uit drie kleine kanaaltjes voor de inkt en een groter kanaal voor de lucht. Door de combinatie van de

capillaire werking en de zwaartekracht stroomt de inkt door naar de penpunt. Het principe achter de capillaire werking is dat een vloeistof in een dun buisje hoger stijgt dan het omringende vloeistofniveau. Hoe dunner het buisje, des te hoger de vloeistof stijgt. De overige verschijnselen die het proces ondersteunen zijn cohesie, adhesie en oppervlaktespanning.

Cohesie is de aantrekking van gelijke moleculen en adhesie is de aantrekkingskracht van ongelijke moleculen. Het is afhankelijk welke kracht sterker is of de vloeistof omhoog of omlaag wordt getrokken. De oppervlaktespanning is de spanning die heerst aan het oppervlakte van een vloeistof, waardoor de vloeistof de neiging heeft een druppel te vormen.

Door gebruik te maken van dit principe is het mogelijk om gereguleerd kleine hoeveelheden inkt via de kanaaltjes naar de penpunt te brengen. Door een lichte druk op de penpunt, wordt de juiste hoeveelheid inkt afgegeven. Ook al bestaat een vulpen uit weinig onderdelen, het zit wel vernuftig in elkaar.

De anatomie van de penpunt

De penpunt is een wisselwerking tussen esthetiek en functionaliteit. Het heeft een karakteristieke vorm, dat met kleine uitzonderingen, al jaren ongewijzigd is. Het lichaam van de punt zorgt voor de vorm en de stevigheid om de tanden, de twee zijden van een penpunt, die tijdens het schrijven de penpunt op zijn plek te houden. Het zorgt voor de afgifte van de inkt en de terugkeer van lucht via het kanaal in de feeder. Het bredere deel aan de bovenkant wordt gebruikt om het logo van de fabrikant, en/of puntbreedte op aan te geven. Voor de uitstraling worden soms twee kleuren gebruikt, zoals platina met goud. De vorm van het lichaam wordt gemaakt door het stampen en rollen van het metaal.

De basis, het dunste deel van de penpunt, heeft een halvemaaan vorm. Het sluit perfect over de feeder, het buisvormige deel waardoor de inkt vloeit en de lucht wordt

opgezogen. De lengte van de basis verschilt per vulpenmerk en daardoor kun je de penpunten van een ander merk niet voor je eigen vulpen gebruiken.

De ventilatieopening, een klein zichtbaar gaatje, zorgt dat lucht de feeder in stroomt om de inkt te vervangen, die wordt verbruikt. De andere functie van de opening is dat dit het einde is van de splitsing in de penpunt, die uit twee helften bestaat. Zou dit gat er niet zijn en er veel druk op de penpunt worden uitgeoefend dan kan de penpunt te ver opensplijten. Om de kwaliteit van de penpunt te beoordelen, kun je de ventilatieopening controleren op krasjes en scheurtjes. Als er veel kleine krasjes of scheurtjes in zitten, dan moet je op gaan letten of de twee helften niet verder scheuren en de penpunt dus onbruikbaar wordt. De ventilatieopeningen zijn er in verschillende vormen, zoals hartvormig, kegelvormig, zes puntige ster, hoefijzervormig en rond. Dit is afhankelijk van het merk, maar heeft verder geen doel. Het is puur voor de show.

De schouders

De schouders van een penpunt is het breedste gedeelte en geeft de tanden hun stevigheid. Hierbij geldt het gegeven dat hoe smaller de schouders zijn hoe flexibeler de penpunt is.

De tanden

De tanden zijn de twee zijden van een penpunt die worden verdeeld door de spleet (bij muziek penpunten zijn er trouwens drie tanden). Ze zijn relatief langer bij flexibele vulpennen en korter en dikker bij stijve of harde penpunten. Een vaste, onvervangbare penpunt is vaak korter en dus stijver.

De spleet

De spleet is de ruimte waardoor de inkt naar het papier stroomt, dat begint bij de penpunt en eindigt bij het ventilatiegat. De juiste ruimte tussen de spleet is een belangrijk element voor de perfectie van de totale penpunt. De zijden bij de Extra Fijne en Fijne penpunt moeten dicht op elkaar zitten dan bij een Brede Penpunt, omdat de laatste meer inkt nodig heeft. Heel logisch eigenlijk, hoe breder de spleet, hoe meer inkt.

De tip

Dit is het deel dat contact maakt met het papier. Gelast, gesoldeerd en/of gefuseerd met goud wordt dit deel tot hard materiaal gemaakt. Door de jaren zijn diverse samenstellingen van materialen samengevoegd om de ideale penpunt te creëren. De huidige moderne penpunten (vanaf 1930) zijn gemaakt van iridium of osmium. Iedere fabrikant test de penpunt door nieuwe kleine metalen onderdelen toe te voegen. Een ander niet onbelangrijk aspect van de tip is de vormgeving en de afwerking. Hier komt nog veel handwerk bij kijken, vooral bij de Extra Fijne penpunten. Waar de tip van is gemaakt, de vormgeving en de afwerking zijn bepalend hoe de vulpen schrijft.

Voor mij is de penpunt het belangrijkste deel van de vulpen. Het moet de perfecte combinatie zijn van de samenstelling van het metaal en de vormgeving. Het is de penpunt en het kijken naar de penpunt, dat een sensatie bij me oproept. Als je schrijft kijk je toch wel heel vaak naar de penpunt, dus die

moet naast een goede kwaliteit ook een fraaie uitstraling hebben.

Grootte van de penpunten

De penpunt wordt afgerond met een tip en zoals eerder geschreven is die gemaakt uit iridium of andere metalen. Rechte penpunten schrijven makkelijker dan schuine penpunten. Schuine penpunten bieden wel weer meer ruimte voor een expressiever schrift. Penpunten worden in verschillende maten geproduceerd:

- XF (Extra Fine): 0,25 – 0,30mm
- F (Fine): 0,35 – 0,40mm
- M (Medium): 0,65 – 0,70mm
- B (Bold): 0,75 – 0,85mm
- DB (Dubbele) B: 0,95 – 1 mm

Bij de duurdere vulpennen wordt de penpunt vaak handmatig gemaakt en daardoor kunnen ze kleine afwijkingen vertonen ten opzichte van elkaar. Ook kan de maatvoering tussen de verschillende merken licht afwijken. Net als bij kleren is de ene Medium niet die andere Medium.

De keuze voor een penpunt is persoonlijk, maar er zijn wel enkele richtlijnen die je hierbij kunnen helpen. Heb je een klein, fijn en precies handschrift, dan is de beste keuze om voor een F of EF penpunt te kiezen. Heb je een uitbundiger handschrift is het verstandiger te kiezen voor de maten M, B of DB. Mocht je het nog niet weten, omdat het misschien de

eerste keer wordt dat je met een vulpen gaat schrijven, kies dan voor de gulden middenweg en pak de Medium Penpunt.

4

Gids voor de keuze van een vulpen

De reden waarom ik zo'n grote fan van vulpennen ben is op de eerste plaats omdat ze zo mooi zijn. Ik betrap me er tijdens het schrijven regelmatig op dat ik naar de penpunt staar. Dat fascineert me enorm. Daarnaast kan ik genieten van het licht krassende geluid dat sommige vulpennen op het papier maken. Niet iedereen wil veel geld neerleggen voor een vulpen, als je er niet veel kennis over hebt. Daarom is het goed om te beginnen met een 'starters' vulpen.

Ik ben uiteraard niet geheel onpartijdig en heb daarom onderzoek gedaan. Er zijn veel goede vulpennen onder de €30 verkrijgbaar, maar de drie pennen die vooral worden aangeraden om mee te starten zijn de [Platinum Plaisir](#), de [Pilot Metropolitan \(MR\)](#) en de [LAMY Safari](#). Alle pennen ken ik persoonlijk, en heb ik getest. De definitieve keuze uit de drie merken hangt af welk design je mooi vindt, want alle pennen zijn kwalitatief gelijkwaardig. Zowel de Platinum Plaisir, de Pilot Metropolitan en de LAMY Safari worden gemaakt in verschillende kleuren. En soms komen er ook limited versies van op de markt in een exclusieve kleur.

Platinum Plaisir (verkrijgbaar in verschillende kleuren)

Pilot Metropolitan (verkrijgbaar in verschillende kleuren)

LAMY Safari (verkrijgbaar in verschillende kleuren)

De belangrijkste beslissing is de keuze van de penpunt. Als je een fijn handschrift hebt, kies je voor een F penpunt. Twijfel je of heb je een breder handschrift, kies dan voor een Medium penpunt, maar ga voor de eerste keer niet hoger. Blijf niet te lang tobben, dat is niet nodig. Wat je ook kiest, alle vulpen zijn een goede introductie in de wereld van de vulpen. En waar je ook veel plezier aan zult beleven. En bij veel vulpen, zoals de LAMY Safari, kun je later alleen de penpunt vervangen en hoef je geen nieuwe vulpen te kopen, als je een andere penpunt wilt proberen.

Het is wennen om ermee te schrijven

Zodra je de vulpen hebt, is mijn advies om er onmiddellijk mee te gaan schrijven. De kans is groot dat de eerste ervaring

tegenvalt: de vulpen krast en de inkt komt er niet gelijkmatig uit. Je zult je afvragen of je iets niet goed doet, of dat de vulpen defect is. Blijf volhouden! Want na een tijdje zal je merken dat de inkt steeds beter gaat vloeien. Een vulpen werkt anders dan een balpen of een rollerball. Bij een vulpen moet de inkt een lange weg gaan voordat het bij de tip uitkomt. Eerst moet het de feeder en de kanalen doorlopen om via de spleet naar de tip te gaan. Je zult merken dat als je volhoudt je het steeds prettiger gaat vinden om met de vulpen te schrijven. Hierbij geldt: de aanhouder wint.

Papier

Papier is een andere factor die invloed heeft hoe prettig een vulpen schrijft. Iets waar je niet bewust bij stil staat als je met een balpen schrijft. Het verschil in papier kan groot zijn en dan kan het ook uitmaken welke inkt je gebruikt. Er is veel op internet te vinden over de kwaliteit van papier. Mijn advies is gewoon testen. Schrijf op al het papier dat je hebt liggen op je bureau, op je kantoor, in de keuken. Gebruik Post-it blokjes, je favoriete notitieboek, kladpapier, etc. Schrijf op alles wat je tegenkomt. Hierdoor zal je er snel achter komen hoe papier het verschil van schrijfgenoet kan bepalen. En kom je er achter welk papier ideaal is om te gebruiken voor je vulpen.

Pas je schrijfstijl aan

Met een vulpen schrijf je anders dan met een balpen. Er komt meer inkt uit een vulpen en de inkt droogt trager. Ook moet de tip van de vulpen op de juiste manier op het papier worden gezet, zodat de penpunt de inkt goed kan afgeven. Daarom is het misschien nodig dat je je schrijfstijl moet aanpassen. Ben je

gewend om je vingers dicht bij de penpunt te plaatsen, dan zal je merken dat je vieze vingers krijgt. Vooral linkshandige personen moeten hun schrijfhouding vaak aanpassen, want anders smeert hun hand de inkt over het papier uit.

Gebruik inkt uit inktflesje met een converter

Ik ben nog meer gaan genieten van het schrijven met een vulpen, toen ik een [converter](#) en daardoor ook inkt uit een potje, ging gebruiken. Een converter is eigenlijk een lege cartridge, maar door het draaimechanisme kun je inkt uit een potje opzuigen.

Het geeft een speciaal gevoel als je het inktpotje pakt om de converter te vullen. Het voelt alsof je iets belangrijks gaat schrijven. Heb je eenmaal een converter gekocht, dan hoef je je ook geen zorgen meer te maken of en welke cartridges in je vulpen passen. Daarnaast kun je de inkt uit het potje voor al je vulpen gebruiken (mits ze een converter hebben).

Sommige vulpen bezitten tegenwoordig een geïntegreerde converter, zoals de [Noodler's Ink](#) en [TWSBi](#).

Ook is de keuze uit verschillende kleuren bij inkt uit een potje groter dan bij cartridges waardoor je het nog persoonlijker kunt maken. Het is ook geen probleem om inkt van ander merk voor je vulpen te gebruiken.

De eerste keer dat je met de converter gaat werken lijkt het alsof je een drempel over moet, maar die is er eigenlijk helemaal niet. Het vullen van de converter is niet moeilijk en als je het rustig doet, maak je geen rommel. Het is kwestie van een paar keer oefenen. Ik heb een link bijgevoegd zodat je kunt zien hoe je eenvoudig een converter vult.

Als laatste heb ik ook een video bijgevoegd waarin ik uitleg hoe je verschillende kleuren inkt kunnen mengen tot je eigen favoriete kleur.

Pilot Metropolitan

<https://www.youtube.com/watch?v=n9yNpXv2HaA>

Een meer algemene video

<https://www.youtube.com/watch?v=n03MGcx7CQM>

Inkt

Inkt is niet zomaar inkt. De keuzes uit inktpotjes met verschillende kleuren is groot, maar dat is niet het enige verschil. Door meerdere merken inkt te gebruiken zal het opvallen dat iedere inkt zijn eigen karakter heeft. De ene inkt droogt sneller, de andere laat een soort glitter achter, weer een ander heeft een warmere kleur, etc. Zelfs de blauwe standaard inkt is bij ieder merk anders. Wees dus niet te bescheiden en probeer verschillende soorten en kleuren inkt uit.

Op het moment dat je gefascineerd kijkt hoe de inkt droogt,

dan ben je verloren 😊

Experimenteer nog wat langer

Je hebt nu informatie over meerdere soorten inkt, papier en vulmethodes en mijn suggestie is om hier ervaring mee op te doen. Combineer de producten en kijk hoe het schrijft en hoe het met elkaar interacteert. Leer de diktes van lijnen te waarderen en hoe je dit kunt aanpassen en gebruiken om je handschrift te verbeteren. Kortom: met één vulpen en enkele aanvullende accessoires krijg je al verschillende ervaringen.

Koop een goedkope vulpen maar met een andere penpunt

Na een tijd met je vulpen te hebben geschreven komt wellicht het moment om een nieuwe aan te schaffen. Sommige kiezen voor een duurdere vulpen, andere kopen dezelfde maar met een andere penpunt grootte (of alleen een nieuwe penpunt). En sommige zijn zo enthousiast dat ze het verzamelen van vulpen als een hobby maken.

Ik heb heel lang met Medium penpunt geschreven, omdat ik niet had geëxperimenteerd. Inmiddels ben ik erachter dat ik bijvoorbeeld de Fine van LAMY prettig vindt, maar van de Pilot liever met Medium schrijf. Heerlijk om zulke ontdekkingen te doen.

Probeer verschillende inktsoorten uit

Als je een extra vulpen hebt aangeschaft, investeer dan ook in verschillende merken inkt. Je zult merken door verschillende inkt uit te proberen in je vulpen, je ook verschil zult merken

met schrijven. Het gaat om de schrijfbeleving en die kun je op meerdere manieren ontdekken.

5

Waarom moet ik met een vulpen schrijven?

Het bijzondere aan een vulpen is de beleving van het schrijven, en dat je hem kunt blijven gebruiken. Een vulpen is geen wegwerpartikel in tegenstelling tot sommige balpennen en fineliners. Behalve de vele soorten vulpennen, komen er ook veel accessoires bij kijken, zoals inktpotjes en vulsystemen. Verder moet je er gewoon van houden.

Hieronder geef ik mijn 8 persoonlijke redenen waarom ik zo graag met een vulpen schrijf:

1. Smoother schrijfervaring

De vulpen is een van de meest vloeiende schrijfinstrumenten die er zijn. Het is moeilijk uit te leggen zonder dat je het zelf hebt geprobeerd hoe prettig het schrijven met een vulpen is. Een groot verschil met een balpen is dat je minder je spieren hoeft aan te spannen. Wat weer beter is voor je houding en het voorkomen van schrijfblessures.

Een onderzoek met een carbon test (hier wordt tussen twee vellen papier een doordrukvel gelegd), heeft aangetoond, dat de doordruk bij balpenschrijvers veel zichtbaarder was. Bij vulpenschrijvers was dit nauwelijks het geval. Dit betekent dat je met een vulpen veel minder druk kunt en hoeft uit te

oefenen en navenant minder je spieren en je gewrichten belast.

2. Inkt kleuren

Er zijn veel meer soorten inkt voor vulpennen dan er zijn voor pennen, rollerballs of gelpennen. Er zijn vele inktmerken en ze hebben allemaal verschillende eigenschappen. Gladheid, verzadiging, zonwering, waterbestendigheid, duurzaamheid en droogheid.

3. Oneindig veel ontwerpen

Er zijn hypermoderne vulpennen, slanke vulpennen, antieke vulpennen van 50 jaar geleden, kortom er zijn duizenden designs en voor een ieder zit er wel één tussen. Er zijn oneindig veel kleuren, vormen, penpunten en manieren van vullen.

Mijn favoriete vulpennen zijn de [Noodler AHAB](#), [Pilot Capless Decimo](#) en [Kaweco Brass](#). Op dit moment schrijf ik met de [Diplomat Excellence](#). Vaak schrijf ik een tijdlang met een vulpen en dan opeens wil ik met een andere vulpen schrijven. Ik maak altijd eerst mijn vulpen goed schoon voordat ik hem opberg.

4. Beter voor het milieu

Volgens de Environmental Protection Agency, organisatie voor bescherming van het milieu, gooien alleen al Amerikanen jaarlijks 1.600 000 000 (1,6 miljard) balpennen weg. De samenleving is geobsedeerd met gemak, dat helaas hand-in-hand gaat met wegwerpartikelen en milieuverontreiniging. Een vulpen zal je niet snel weggooien, behalve als hij misschien

defect is. Een vulpen creëert herinneringen over waar je wat hebt geschreven. Daarnaast blijven vulpen bij goed onderhoud jaren en jaren goed schrijven (zie hoofdstuk 7). Een vulpen uit 1950 zal nog steeds schrijven zoals op de dag dat hij werd gekocht. *Met een vulpen schrijven, is schrijven met trots.* Een vulpen is dus zeker, naast de vele voordelen van het schrijven zelf, ook een bewuste keuze voor het milieu.

5. Speciaal gevoel in je hand

In tegenstelling tot de simpele, plastic kantoor balpennen, zorgt de vulpen voor een speciaal gevoel in je hand. Op een of andere manier ben je bewuster bezig met wat je opschrijft. Mijn tast voelt het perfecte uitgebalanceerde gewicht van de vulpen, mijn blik gaat automatisch naar de prachtige penpunt, mijn gehoor hoort het specifieke geluid dat het maakt als ik er mee schrijf, ik ruik de inkt en ik zie een prachtige kleur op het papier verschijnen. Deze beleving heb ik nog nooit met een balpen of rollerball ervaren. Ben je al overtuigd? 😊

6. Verbeteren van je handschrift

Het schrijven met een vulpen gaat niet automatisch. Je moet ermee leren schrijven. Om dit goed te doen moet je langzamer schrijven. Dit dwingt je om bij iedere letter die je schrijft de tijd te nemen en na te denken over hoe je het opschrijft.

Op de basisschool wordt veel tijd gestoken in het leren van schrijven en het ontwikkelen van je schrijfstijl. Ik denk dat velen onder ons herkennen dat door de jaren heen je schrift achteruit gaat. Heb je een slordig handschrift en wil je dat verbeteren, ga dan met een vulpen schrijven en dwing jezelf om niet op te

geven. Ik ben het klassieke bewijs. Als ik met een balpen schrijf, schaam ik me voor mijn handschrift. Schrijf ik dezelfde tekst met een vulpen, is het mooier en beter leesbaar. En bovenal blijf oefenen.

7. Super cool

Misschien is het de pennengek die ik ben, maar ik vind het fantastisch dat de vulpen verschillende onderdelen heeft. Ik heb er geen hekel aan om mijn converter bij te vullen. Ik heb er ook geen hekel aan om mijn vulpen schoon te maken, omdat ik een andere vulpen ga gebruiken (of regelmatig onderhoud pleeg). Want dan mag ik de vulpen uit elkaar draaien en zie ik alle losse onderdelen. Dat is toch veel interessanter dan een balpen. 😊

8. Ook een leuke hobby

Het schrijven met een vulpen is heerlijk maar het verzamelen van vulpennen misschien nog wel leuker. Er zijn zoveel mooie betaalbare vulpennen, die je kunt verzamelen. Op internet vind je genoeg informatiepagina's over bijeenkomsten voor vulpenliefhebbers. En het is een leuke wereld om je in te begeven. In het laatste hoofdstuk ga ik dieper in op het verzamelen van vulpennen.

6

Onderhoud van je vulpen

Net zoals je auto moet een vulpen ook worden onderhouden. Vulpen moeten regelmatig worden gereinigd zodat ze goed blijven schrijven. Een belangrijk onderdeel van de vulpen is het capillaire systeem. In de kanaaltjes kunnen na verloop van tijd, stof, vezels en schilfers van opgedroogde inkt gaan zitten. Als de toevoer van de inkt door de kanaaltjes niet vloeiend verloopt, gaat de pen haperen. Signalen om de pen schoon te maken is als de inkt onregelmatig uit de pen komt, of tijdens het lijnen trekken, stukken worden overgeslagen. Het onderhouden van je vulpen is belangrijk zodat je er jarenlang plezier van hebt.

Het is aan te raden om een vulpen regelmatig te reinigen, minimaal om de vier tot acht weken. Ook als je van inkt wisselt maak dan eerst je vulpen schoon. Nu lijkt vier tot acht weken overdreven maar het reinigen van een vulpen, die goed is onderhouden, kost niet veel tijd. Volg voor het reinigen de volgende stappen.

Stap 1

Haal de kap van de vulpen en draai het tussengedeelte los. Verwijder de cartridges of de converter. Zit er nog inkt in de cartridge of converter, tape de opening daarvan dan dicht, zodat je voorkomt dat de inkt uitdroogt.

Stap 2

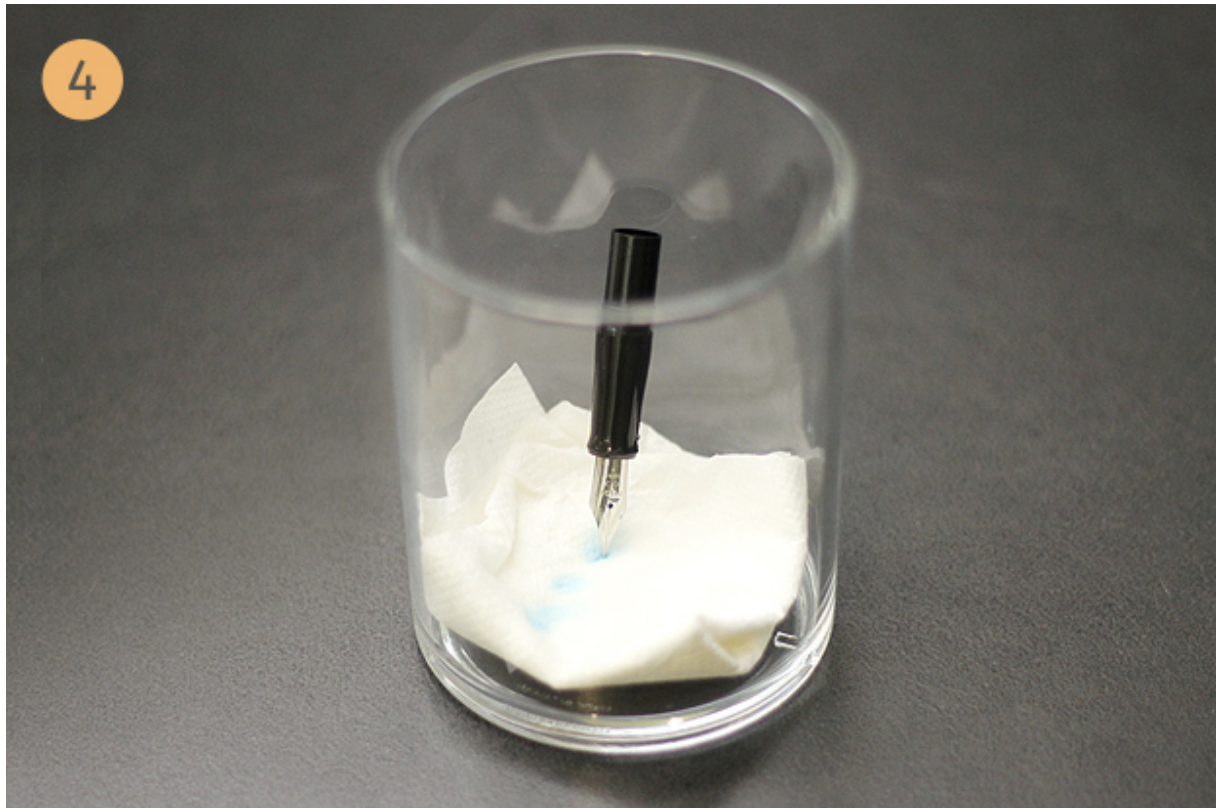
Houd het tussendeel met de penpunt voor enkele seconden onder stromend water. De penpunt wijst naar beneden. Let erop dat je enkel koud water gebruikt. Warm of heet water kan sommige componenten beschadigen of materiaal doen kromtrekken.

Stap 3

Vul een kopje met schoon water en plaats het tussendeel met de penpunt naar beneden erin. Blijf het water vervangen totdat er geen inkt meer zichtbaar is. Hoe snel een pen schoon is, hangt af welke inkt je hebt gebruikt. Bij sommige inkten, vooral degenen met een hoge verzadiging of waterbestendigheid kost het langer voordat alle inkt uit de pen is. Leidingwater werkt over het algemeen prima, maar gedestilleerd water kan veiliger zijn als het kraanwater een hoog gehalte aan mineralen bevat.

Stap 4

Als het water helder blijft, haal het tussenstuk eruit en laat deze 24 uur drogen. Een eenvoudige manier is een kopje met daarin een stuk keukenpapier, wat helpt om het water eruit te trekken. Zet het tussendeel met de penpunt naar beneden in het keukenpapier.

Stap 5

Als de penpunt droog is, kan de pen weer in elkaar worden gezet.

Ook zijn er speciale reinigingsvloeistoffen, wat de inkt sneller en makkelijker oplost. Onder andere J. Herbin en Diamine hebben goede [reinigingsvloeistoffen](#) en Platinum en Sailor hebben [reinigingssetjes](#) die handig zijn. En je hoeft niet een vulpen van één van deze merken te hebben om de reinigingsvloeistoffen te gebruiken.

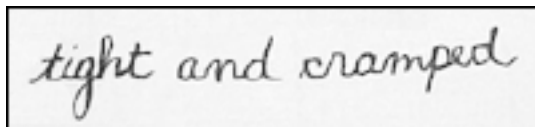
Het onderhouden van een vulpen is essentieel om er jarenlang plezier van te hebben. Het schrijfplezier groeit met de jaren en uiteindelijk wil je je vulpen niet meer kwijt.

7

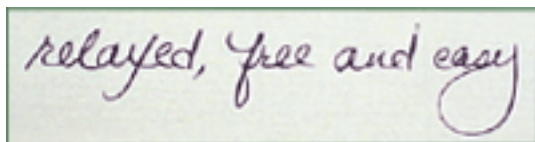
Tips om je handschrift te verbeteren

Door het schrijven met een vulpen zal je handschrift iets verbeteren. Maar om het verder te optimaliseren moet je aandacht schenken aan je grip.

Bekijk de onderstaande voorbeelden en of je jezelf daarin herkent.

Bovenstaand is de stijl van mensen die met hun vingers schrijven in plaats van hun hele arm te gebruiken. Het is vaak een onregelmatig handschrift doordat ze het hele gewicht van hun hand op het papier laten rusten en tijdens het schrijven hun hand moeten optillen.

Bovenstaand is de stijl van mensen waarbij hun hand rust op het papier, maar die tijdens het schrijven hun onderarm en schouder bewegen. Ze trekken de letters niet met hun vingers, de vingers dienen enkel als gids.

Het zal tijd kosten om een andere schrijfstijl aan te nemen. Je moet spieren, die je nu niet gebruikt trainen en oude gewoontes afleren. Schrijven met je vingers is niet "dodelijk", maar het is traag en vaak pijnlijk, vooral als je veel en lang moet schrijven. Wat vooral belangrijk is, is geduld en vastberadenheid.

De meeste schrijvers houden de pen tussen de wijsvinger en de duim, dan rust het lichaam van de pen in het midden van je hand tussen de scheiding van de duim en wijsvinger. De pen rust op je middelvinger (zie foto 1).

Foto 1

Andere schrijvers houden de pen tussen de wijs- en middelvinger en laten de pen rusten op de ringvinger. Het lichaam van de pen ligt in het midden van je hand tussen de scheiding van de duim en wijsvinger (zie foto 2)

Foto 2

Je krijgt een betere controle en een betere schrijfhoek als het lichaam van de pen rust op de knokkel van je wijsvinger. De duim en wijsvinger omsluiten de pen, en het lichaam rust op de middelvinger. De vingers zijn ontspannen en nauwelijks gebogen (zie foto 3).

Foto 3

Voor bij een net handschrift is de pen positie minder belangrijk dan als je gaat kalligraferen. Ik adviseer om te schrijven vanuit je vertrouwde positie tenzij het echt slecht voelt. Het is belangrijker dat het comfortabel voelt en de pen in balans ligt. Je mag geen spanning in je hand voelen. De pink is licht gekruld en rust op het blad, net als ook een deel van je palm.

Houdt de pen losjes vast en knijp er vooral niet in. Doe alsof het tussendeel van rubber is en als je erin knijpt er een grote inktvlek uitkomt. Zit rechtop maar niet te stijf, licht gebogen maar niet onderuit gezakt. Het belangrijkste is dat je ontspannen zit en je comfortabel voelt. Je schrijfarm moet voldoende bewegingsvrijheid hebben. Concentreer je op de schoudergordel, die moet het zware werk verrichten. Dat is een grote spiergroep en kun je veel meer trainen dan de spiertjes van je vingers.

Om je nieuwe schrijfstijl te oefenen schrijf GROOT. Oefen door grote krullen te maken, de letter 's' meerdere keren te schrijven en strepen te trekken. Heb je dat allemaal onder de knie en voelt het prettig, schrijf dan de woorden en zinnen in groot formaat. Geleidelijk aan, als de controle toeneemt, ga je steeds kleiner en in normale grootte schrijven. Je merkt zelf wanneer je er bent. Tegen die tijd kost het je geen extra inspanning of concentratie, want het gebeurt op de automatische piloot.

Kortom tijdens het schrijven bewegen je vingers nauwelijks en je pols nog minder. Het is je onderarm die stuurt terwijl je schouder het spierwerk verricht.

Het verzamelen van vulpennen

Het verzamelen van vulpennen is meer dan een liefhebberij van schrijfwaren. Vulpennen kunnen een historische, technische of esthetische betekenis hebben. Veel vulpennen zijn er om te schrijven terwijl anderen er enkel zijn voor het genot om ernaar te kijken. Vulpennen verzamelen hoeft geen dure hobby te zijn want er worden nog steeds oude pennen gevonden die worden verkocht voor relatief weinig geld.

Maar aan de andere kant is de sky the limit als het gaat om high-end vulpennen. Met name voor limited editions wordt veel geld geboden. De meeste verzamelaars willen de meeste of eigenlijk liefst alle pennen hebben. De meer zeldzamere en oudere vulpennen zijn vaak in minder goede conditie, maar er kan vaak nog wel mee worden geschreven.

Voor oudere pennen geldt de regel dat het een originele pen moet zijn, dat wil zeggen: zoals die zeventig of tachtig jaar geleden werd gemaakt, met een goede clip, niet verkleurd en zonder beschadiging. En het liefst ook nog met de originele verpakking. Aan een mooie pen met een kapotte dop heb je weinig want je kunt geen identieke dop meer vinden.

Het verzamelen van vulpen wordt steeds populairder, omdat er nog steeds aanbod is. En daarnaast is het ook cool om er mee te schrijven. Veel mensen, vooral ouderen, hebben ergens in huis wel een vulpen liggen. Misschien defect, of hij schrijft niet meer, omdat de inkt is verdroogd. Het is een voorwerp dat vaak lang geleden voor het laatst is gebruikt maar niet wordt weggegooid. Opgeborgen in een lade, want daar ligt het niet in de weg. Misschien was het een souvenir uit een verleden tijd. En wie weet hoeveel boodschappenlijstjes er mee zijn geschreven, of sollicitatiebrieven of liefdesbrieven. Een vulpen gooi je gewoon niet weg.

Enkele adviezen voor als je begint met verzamelen

- Bepaal wat je budget is. Er zijn vulpen voor enkele euro's tot duizenden euro's.
- Bepaal of je oude of nieuwe penen gaat verzamelen. Het verzamelen van moderne penen is makkelijker, maar antieke penen bieden meer variatie en hebben vaak een historisch belang. De verzamelaar moet bereid zijn om er studietijd in te steken.
- Schrijfwaren winkels of webwinkels zijn prima voor de moderne en nieuwe penen, maar antieke penen zal je daar niet veel vinden. Oudere/ antieke penen zijn vooral verkrijgbaar bij dealers, eBay en collector clubs. Ook worden er gespecialiseerde pennenshows georganiseerd, die ook geschikt zijn om moderne penen, zoals limited editions te kopen.
- Ben je op zoek naar vulpen vanwege hun kwaliteit, dan is het kopen van gebruikte modellen via eBay niet altijd een goede zet. Let vooral op of je de pen mooi

vindt en de prijs goed is. En dat laatste is soms best lastig omdat er weinig vergelijkingsmateriaal is.

In Nederland bestaat er niet echt een vereniging, maar heeft zich een groep van 60 enthousiastelingen geformeerd, die enkele jaren geleden besloten de "Dag van de vulpen" te organiseren in het Scruption. Sindsdien keert het evenement jaarlijks terug. En ondanks dat er veel prachtige vulpen specifiek voor vrouwen bestaan (smaller dan de heren vulpen), zijn het vooral mannen die vulpen verzamelen.

Collectie van een vulpenverzamelaar

Persoonlijk Slotwoord

Een vulpen is een bijzonder schrijfinstrument. Het zorgt voor een emotioneel gevoel bij het schrijven. Het design, de vorm, het 'krassen', het vullen, kortom, schrijven met een vulpen is speciaal. En denk ook eens aan bijzondere gelegenheden:

- Het zetten van je handtekening tijdens de huwelijksceremonie
- De ondertekening van de geboorteakte van je kind
- Het tekenen van de koopakte van je huis
- Het ondertekenen van een condoleanceregister
- De ondertekening van een belangrijke (zakelijke) overeenkomst
- Een persoonlijke liefdesbrief of gedicht

Welk schrijfinstrument zou je hiervoor willen gebruiken?

Mocht je nog vragen hebben na het lezen van het e-boek of op het punt staan om een [vulpen](#) aan te schaffen, dan kun je altijd contact met mij opnemen.

klantenservice@24papershop.com

Peggy